

**ТРЯБВА ДА ЗАСИЛИМ ПАРТНЬОРСТВОТО  
С НАЦИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ  
В БЪЛГАРИЯ И С МЕДИИТЕ**

# Кураж

Списание за социални права и интеграция • Година XXIII • Брой 9 • септември 2014 г. • Цена 0.50 лв

**АКЦЕНТ**

**ИМАМ ДУМАТА**

**ИВАН  
ЛАЗАРОВ**  
Председател  
на РО на СИБ  
и ОО на СИБ  
- Ловеч



3 - 5

**МЕДАЛИ ЗА НАШИТЕ  
СПОРТИСТИ НА ЕВРОПЕЙСКОТО  
5 ПЪРВЕНСТВО  
ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ  
В СУОНЗИ - ВЕЛИКОБРИТАНИЯ**

**ПОДКРЕПА ЗА КИРЧО**

27 - 28



**ЖИВЕЕМ АКТИВНО И ИНТЕРЕСНО**

6 - 14

**IN MEMORIAM**

**Той ни остава  
огромно богатство  
- НЕПЛЕННО**

15

**ВАЛЕРИ  
ПЕТРОВ**



**ЕСЕНТА ПРЕДЛАГА  
ИЗБОР НА...ЦВЯТ**

## Акцент

ТРЯБВА ДА ЗАСИЛИМ ПАРТНЬОРСТВОТО  
С НАЦИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ  
В БЪЛГАРИЯ И С МЕДИИТЕ

3 - 5

## Добрите вести идват с Кураж

Живеем активно и интересно - дописки от Разград, Септември,  
Лясковец, Твърдица, Мездра, Бургас, Велики Преслав, София

6 - 14

Той ни остави огромно богатство - НЕТЛЕННО

15

## Нови възможности

«Защитена заетост...» - проект на АХУ...

16 - 17

«Работното място - предпоставка...» - проект на РИМ - Перник

18

Осигуряват домашни... 100 охранители ... - *Нена Биволарска*

18 - 20

Учене през целия живот... - *Олга Велева*

20 - 21

## В името на човека

Липсват паркоместа - *Соня Симеонова*

22

Услуги в домашна среда - *Иван Димитров*

23

Асистент - кога? - *Олга Велева*

23

Първият читател от ЦНСТ... *Маргарита Стоянова*

24

Лекуват деца ... Масовата лятна... - *Нена Биволарска*

24 - 26

Деца с увреждания... - *Соня Симеонова*

26

В Шумен лични асистенти... - *Салим Салих*

27

Подкрепа за Кирчо - *Олга Велева*

27 - 28

## Справочник

29 - 33

## Личности, празници, кръстословица

100-годишен юбилей се достига... - *София Пищронева*

34

Художникът с една ръка - *Ангел Николов*

35

Хората идват с цел на този свят, но...

36 - 37

Християнски празници през октомври

38

Кръстословица - *Иван Манчев*

39

Вечни имена

40

## ИМАМ ДУМАТА

**ИВАН  
ЛАЗАРОВ**  
Председател  
на РО на СИБ  
и на ОО на СИБ  
- Ловеч



## ТРЯБВА ДА ЗАСИЛИМ ПАРТНЬОРСТВОТО С НАЦИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ В БЪЛГАРИЯ И С МЕДИИТЕ

**К: Г-н Лазаров, какво си спомняш за първите стъпки на организацията на СИБ в Ловеч и като цяло за СИБ?**

- Членувам в СИБ от неговото създаване. Отначало бях касиер на дружеството на инвалидите в Ловеч. Имаше голям ентузиазъм сред хората, че се създава такава организация. Осъществявахме много инициативи – лекции, беседи, празници, помагахме със съвети. После създадохме организации в Троян, Тетевен, Луковит, Угърчин, Летница...

**К: Да се помага на хората с увреждания и да се отстояват техните интереси е трудна мисия. Кои са доброволните сътрудници в региона, на които разчиташ и ти помагат в работата?**

- Нашата работа преди всичко е свързана с голяма отговорност. Ще дам един пример: отиват хората в дирекция „Социално подпомагане заради даден проблем и когато получат информация, ид-

ват при нас, за да проверят дали е така. Затова и в началото имаше голям наплив от хората да членуват в СИБ.

Съдействие ми оказват нашите председатели на общинските организации, които работят на доброволни начала, без заплащане. Работя с председателите Ганка Ангелова в Троян, Георги Бекярски в Угърчин, Невена Антонова в Луковит, Мая Бешева в Тетевен и Тинка Димитрова в Летница. С тях консолидираме мнения за това, което трябва да прави местната власт в отделната община. Те участват в обществените съвети по места и там дават насоките, съгласно стратегията на СИБ, за хората с увреждания. Не трябва обаче да забравяме и организаторите в клубовете на СИБ. Само в Ловешка община имаме 8 клуба и във всяка община - по един. Организаторите са първите, които се срещат с човека, идващ да потърси съвет или помощ. Често им звънят и на тях, и на мен по телефона и се стараем винаги да бъдем полезни.

## ИМАМ ДУМАТА

**К:** Имате ли млади хора в организацията, навлизат ли те в работата и могат ли след време да продължат вашето дело?

- Да, имаме, но те, като че ли не са достатъчно активни. Не проявяват желание и инициатива. И не знам какво ще се случи след време, когато ние, от сегашното поколение, вече няма да можем да работим, а хората с увреждания ще имат нужда от общност, от закрилата на тази общност...

**К:** Как си партнирате с другите институции на местно ниво?

- Добре работим с бюрата по труда и по охрана на труда и с Районната дирекция по строителен контрол, които имат приемни тук, в клуба и обслужват наши членове. На редица места към сградите в Ловеч бяха направени подходи за помощни средства на хората с увреждания, за да стане средата по-достъпна. Добро съдействие ни оказват и от областната управа в Ловеч. При една от срещите ни колега от страната ме пита: „Иване, познаваш ли областния управител?“ Отговорих му: „Не е важно дали аз го познавам, а дали той ме познава и дали знае коя организация представлявам, за да можем да работим в интерес на хората“.

Ще посоча като добър пример партньорството на нашия клуб в Угърчин с местната власт, което

## ТРЯБВА ДА ЗАСИЛИМ ПАРТНЬОРСТВОТО С НАЦИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ ...

създаде там прекрасен център за рехабилитация. Той се намира до клуба и дейността му е свързана с него. За 3 лв. на месец нашите членове могат да ползват услугите на центъра, които са особено полезни за техните заболявания.

В Троян и Луковит също имаме хубави клубове и общините помагат за тяхната издръжка. В Ловеч също много добре работим с кмета Минчо Казанджиев и заместника му по социалните дейности Пламен Петков. Сега предстои ремонт на покрива тук, в клуба, увериха ме, че са заделени средства. Мога уверено да кажа, че нямаме проблеми с местната власт в общините и на областно ниво.

**К:** Как виждаш бъдещето на СИБ, в какви посоки трябва да се развива?

- Безспорно съюзът трябва да го има, защото е необходим на хората. Те сами идват при нас с желание да членуват, а не ги търсим ние. Нашата област не е многобройна като население, но при нас членуват около 1400 души, което ни нарежда на достойно място в страната. Нас, като отделни хора, може да ни няма, но СИБ трябва да го има. Сега, докато идвах насам за срещата с теб, ме

- спряха трима с въпроси за интеграционните помощи. И всеки ден е така, срещаме се и говорим по различни проблеми.

Ние сме организация, която е лицензирана да работи с държавни пари – приемаме документи и за интеграционните добавки по чл. 53 от ППЗИХУ. А щом държавата ни е гласувала доверие да работим с държавни пари, значи тя ни приема като партньор.

Като председател на национално представителна организация на хора с увреждания членувам в комисията по отпускане на интеграционни добавки към дирекция „Социално подпомагане“ в Ловеч. Тя беше сформирана още при създаване на тези дирекции, а хората с увреждания ми имат доверие и ме търсят и по тези въпроси. Мисля, че трябва да засилим партнирането и общата си работа с НСОРБ. Имаме добро законодателство по отношение правата на хората с увреждания и общините трябва да изпълняват своите ангажменти. Трябва да го изискваме от тях. Ние сме техен партньор, но и техен коректив.

Според мен, в последно време малко занемарихме работата с медиите, не ги информираме за нашите дела. Ние непрекъснато организираме мероприятия, но не им даваме достатъчно гласност и широката публика всъщност не научава нищо за тях. За в бъдеще трябва да променим и това. ■

**Интервюто взе  
Марияна ДОНЧЕВА**

## **НА ЕВРОПЕЙСКОТО ПЪРВЕНСТВО ПО ЛЕКА АТЛЕТИКА ЗА СПОРТИСТИ С УВРЕЖДЕНИЯ В СЮНЗИ (ВЕЛИКОБРИТАНИЯ) БЪЛГАРИЯ СЕ КЛАСИРА НА 11- МЯСТО**

*Нашата  
Стела Енева  
спечели за  
поредеден път  
златен медал  
на диск с  
най-добро  
лично постижение  
за сезона  
от 31.88 метра.*



*Досега Енева е печелила много други състезания и три пъти - приз за спортист № 1 на България. Другата ни известна спортистка Иванка Колева се нареди на четвърто място с 19.27 метра. Отлично се представиха и останалите ни спортисти – златен медал за 100 метра спечели Радослав Златанов, сребърен Михаил Христов - за скок дължина и Даниела Тодорова - за диск, бронзови медали завоюваха Дечко Овчаров - за копие и Мустафа Юсеинов - за диск. България се класира на 11 място сред участващите 32 страни. ■*



## ЖИВЕЕМ АКТИВНО И ИНТЕРЕСНО

РАЗГРАД

Мирослава КАЦАРОВА

### В ЧЕСТ НА ЮБИЛЕЯ НА СИБ

Общинската организация на СИБ–Разград развива интересна и ползотворна дейност за своите 560 членове. По случай 25-годишнината от създаването на Съюза на инвалидите в България и 5-годишнината от създаването на Вокална група „Детелина“ към разградската организация, ръководството с председател Иванка Петкова организира седмечна екскурзия в различни интересни български градове и в Република Македония.

От 14 до 20 юли т.г. 46 членове на СИБ не само се наслаждаваха по време на пътуването на природните красоти и културно-историческото наследство на посетените населени места, но в местни клубове се провеждаха ползотворни срещи за обмяна на опит със сродни организации в градовете

Пазарджик, Велинград, Батак и Сопот.

По дългия маршрут на екскурзията, хората с увреждания от Разград получиха богата информация за историческото минало и настояще на посетените обекти в двете държави. С възмущение бе изслушана беседа и разгледна експозицията в къщата-музей на революционерката Вела Пеева във Велинград и в историческата църква и Етнографския музей в Батак. Нова информация

►





гостуващите получиха в къщите-музеи на поета Никола Вапцаров в Банско, на възрожденския писател Любен Каравелов в Копривщица, на народния поет Иван Вазов в Сопот, на идеолога на национално-освободителното движение Васил Левски в Карлово. Разходката край красивото линградско езеро Клептуза, местността

и построената от пророчицата Ванга църква „Света Петка“, българската светиня - Рилския манастир, балнеосанаториалния град Сандански, заредиха разградчани с нова енергия и патриотични чувства за величието на възрожденското ни минало и природната красота на нашата страна.

В Република Македония групата посети град Струмица и известния манастир „Св. Петнадесет мъченици“, в който са избити жестоко 15 монаси. Интересна забележителност на манастира е отглеждането на киви и арония, разхождащите се на свобода сред богата и разнообразна растителност над 100 констенурки, пауни и други птици. С голям интерес бе разгледан историческият град Охрид и красивото Охридско езеро, както и вторият по големина македонски град Битоля. Вниманието бе отредено на малкия градец Крушово, известен с 10-дневната Крушовска република и проведената в планината битка на връх Мечкин камък, където днес внушителен паметник на 1350 м височина напомня за това историческо събитие. Посетен бе и красивият комплекс-мемориал „Илинден“ в памет на загиналите революционери за свободата на народа в този край. В град Прилеп групата попадна в организирания „Празник на бирата“, а в град Рашовец екскурзиантите разгледаха голямата и красива „златна“ църква „Света Троица“.

## ► В ЧЕСТ НА ЮБИЛЕЯ...



Този интересен познавателен и развлекателен маршрут за хората с увреждания от Разград не сломиха техния ентусиазъм и желание да се забавляват, да видят и научат повече за нашата героична история и известните личности на времето, да се запознаят със съмишленици и хора със сродни съдби от дружества на инвалиди в страната, да попоят и се повеселят заедно с тях, независимо от трудностите, свързани с техните здравословни проблеми и дългото пътуване с автобус. ■

СЕПТЕМВРИ

Гена ГОЧЕВА

## ЕДИН ЧУДЕСЕН ДЕН

В средата на август група от клуба на СИБ „Вяра“ в град Септември, ветерани към Туристическо дружество „Незабравка“, проведеха едnodневна екскурзия до хижа „Добра вода“, намираща се на северните склонове на Родопите, над с. Дебращица. Водеше ги председателката на клуба. Групата посети параклиса над хижата „Св. Св. Флор и Лавър“ - построен през 1908 година, светилище на вярата. Хората запалиха свещици в олтар за здраве и почит към починалите. Отдадоха почит с едноминутно



но мълчание и на починалия председател на ТД „Незабравка“ - Пламен Джоков. В същия ден – 15 август, деня на Успение Богородично - бяхме призовани да се помолим за България. Направихме го...

През целият ден се любувахме на красивата природа, а околността се огласи от музика и песни, от уменията на музикалната ни ръководителка Генка Старипавлова и майстора на акордеона Ангел Парев. Преживяхме чудесен ден - нещо което не се случва често. ■



ЛЯСКОВЕЦ

Цанка ОДАЖИЙСКА

## Подарък - екскурзия

Общинското дружество на СИБ в гр. Лясковец с председател Стефан Кочемидов подари на своите членове една незабравима екскурзия с маршрут Исперих - Разград.

Аз бях поканена като приятелка на дружеството - посрещали сме ги Габрово, а ннякои от тях са ни гостували и в село Шереметя - на наши битови празници...



И така, с 53 членове на дружеството потеглихме за Исперих. Пътването беше съпроводено с хубава музика. Първо посетихме Историко-археологическия резерват „Сборяново“, намиращ се близо до Исперих. Население, култура и вяра са оставили следа от гетите на това свещено място. Най-важният обект в него е забележителната тракийска царска гробница, включена в листата на Юнеско. Открита е през 1982 г. и е създадена в началото на III век пр. Христа за вечен дом на гетски владетел. Тук е и погребалното ложе на владетеля и на съпругата му. Голямата Свещарска могила е забележителна с размерите си и с богатата си украса.

Екскурзоводката Елена Димитрова ни разказа, че тук е открито златно съкровище и златна колесница и че владетелите са погребвани с много скъпи дарове. Показани и алианската гробница храм Демир Баба теке, построена върху останките на древно тракийско светилище. Той е бил мъдрец и лечител и е свързан с лековития извор „Петте

пръста“. Достигнахме и до хижа „Ахинора“ с аязмото с лековитата вода.

Очакваха ни и в Историческия музей в Исперих, открит през 1975 г. Тук съществуват отдели археология, етнография, нова и най-нова история, ►



► **Подарък...**

реставрационна лаборатория. Във фонда му се съхраняват 45 000 музейни единици.

Отседнахме в Разград – перлата на Лудогорието. Разгледахме неговите забележителности. Срещнахме се със зам. председателката на организацията на СИБ Милка Драгнева и си обещахме взаимно да си гостуваме. Тя ни разказа много неща за Разград и ни заведе до величествения паметник на хан Аспарух. Всичко в този град говори за величие и красота.

Спряхме да починем и в Търговище и доволни от видяното, се уверихме, че ние българите, сме имали велико минало и сме били в древността велика държава.

Моите приятели по съдба ги очаква нова екскурзия. А аз благодаря на г-н Митко Димитров и Стефан Кочемидов за поканата. ■

**Радка ЗЛАТЕВА**

**ТВЪРДИЦА**

## С УВАЖЕНИЕ КЪМ ЮБИЛЯРИТЕ

В клуба на СИБ „Вяра, Надежда и Любав“ в Твърдица в края на юни отпразнуваха рождениците дни на полугодieto. Рождениците се бяха подготвили много старателно. Почерпката беше отлична. Те бяха поздравени от председателя г-н Йови Колев, който пожела на всички здраве, повече усмивки и радостни мигове в живота им. Радка Иванова ги поздрави със стихотворението „Живот“. На юбилярите Андрей Георгиев – 60 г., Иван Денчев – 70 г., Станка Калайджиева – 70 г., Йовка Денчева – 70 г., Йордан Петков – 70 г., Пенчо Стоянов 70 г. и Ангел Неделчев – 80 г. бяха връчени поздравителни адреси. ■



**Камелия  
ПЕТКОВА**

Пролетта беше дълга, а за организацията на СИБ в Мездра - изпълнена с мероприятия и обществени прояви. След участието ни в инициативата „Да изчистим България“, във Фрийфестмагията на Мездра, активната



дейност в националната кампания „Bulgaria cap project“, след срещата ни с РО на СИБ Благоевград по време на тридневното ни пътуване до Рилския манастир, „Преподобна Стойна“, Рупите, Самуилова крепост, Роженския манастир и гр. Мелник, решихме, че ни е време да разпуснем малко сред природата. Още през зимните месеци бяхме намислили да подложим телата и волята си

на изпитание и да се опитаме да покорим и най-високото от Седемте рилски езера. Речено-сторено! В края на юли, в прохладата на утринните часове, се отправихме към природен парк Рила. Групата ни от 42-ма членове сме абсолютни аматьори в планинските преходи, но пък сме непоправими ентузиаста. От хижа Пионерска до хижа Рилски езера се возихме на лифт и оттам - бягай, планина, че идваме! Тръгнахме по Сухия рид и след 20-минутно изкачване вече бяхме по билото. Там ходенето е по-лесно, а има и планинска маркировка. Пред погледа ни се разкри първото езеро - „Долното“. Не можехме да докоснем водата му, защото то, заедно с „Рибното“, „Трилистника“ и „Близнака“ са на отсрещното било, но времето беше прекрас- ▶



## ► ДоЙдохме...

но и виждахме езерата като на длан. До езерото „Бъбрека“ ходихме доста, но леко и с песен на уста. Скоро обаче разределеният въздух започна да си казва думата - крачките ни ставаха все по-малки, почивките - все почести, но въпреки това, вярата, че ще успеем да се изкачим до „Сълзата“, което е на

2545м. надморска височина, не ни напускаше. От „Бъбрека“ до „Окото“ пътеката стана тясна и по-стръмна. Силите на повечето от групата ни се изчерпаха и постепенно останахме около петнадесетина, които бяхме решени да стигнем докрай. Та може ли да отидеш до Рим и да не видиш Папата?! Дори само до „Окото“ да бяхме стигнали, пак си заслужаваше усилието! „Окото“ ни разкри възшебството си. При ясно време, на каквото се радвахме в този ден, езерото придобива прекрасен синьо-зелен цвят и от пътеката за „Сълзата“, погледнато отвисоко, се вижда приказно синята дълбока 37,5м. вода. Ето откъде идва изразът „дълбоки сини очи“! Любувахме се на езерото, не можехме да откъснем очи от него, но времето неумолимо вървеше, а върхът ни зовеше... Продължихме по още по-стръмна пътека и след около час се озовахме на върха



над езерото „Сълзата“. Не зная дали ще успея с думи поне отчасти да ви опиша колко бяхме щастливи от достигнатите висини и на каква красота се радвахме очите ни!

Пред нас блестяха всички езера, усещахме тяхното ледено ухание, защото, въпреки лятото, около някои от тях все още имаше сняг, а температурата на водата беше малко над нулата. Нюансите на водите им, отражението на белите пухкави облачета в тях се запечатиха завинаги в сърцата ни! Опиянени от разределения въздух и от красивата гледка, ние се радвахме като деца, затова, че стигнахме до най-високото езеро. Това беше нашият „Еверест“!

На другия ден, посещавайки Сапарева баня и крепостта „Цари Мали град“, не спирахме да разказваме за преживяното на тези, които не можахме да достигнат върха с нас. Ето, че ако поискаме, можем да превъзмогнем себе си! Планината не е за подценяване, но прохладата, красотата и пропития с аромат на гори и билки въздух, може да ни ги даде само Тя! ■



БУРГАС

Стойна СТЕФАНОВА

## ЗА НАШИЯ КЛУБ НЯМА ВАКАНЦИЯ

Въпреки че е лятна ваканция, нашият клуб „Зора-2000“ продължава дейността си съгласно плана, приет в началото на годината.

Певческата ни група „Морска палитра“ участва в градските тържества, посветени на годишнината от рождението на Христо Ботев, после за освобождението на Бургас на 6 февруари и през март - Освобождението на България на 3 март. През месец май чествахме Деня на Славянската писменост и култура. Една от жените – Зорка - прочете свое есе и стихотворение. Авторското стихотворение „Ода за Левски“ прочете и нашият председател Иван Бъчваров на градското тържество за годишнината от обесването на Апостола. Поканиха ни и на откриването на юбилейна изложба на известния бургаски художник Георги Баев с музикална програма. Не сме пропуснали и честването на християнските празници, на рождените и именни дни и юбилярите от клуба. Интересно отпразнувахме и Бабин ден. Тържествено отбелязахме Първи и Осми март и посрещнахме Първа пролет в заведение с почерпка, с цветете за жените и поздрав с новото стихотворение на нашия председател „Пролет“.

През горещите летни дни, вместо в клуба, се събираме в красивата градина на Операта на прохлада и обменяме мисли - кой какво е прочел във вестници и видял по телевизията... А в началото на август отидохме на екскурзия в Тополовград, посетихме Устремския манастир „Св. Троица“. Запознахме се с живота на това свято място.

Накрая не мога да не спомена за прекрасните мигове, преживени на концерта на Веселин Маринов в Летния театър на Бургас. Както концерта, така и екскурзията до Тополовград бяха уредени за нас безплатно от председателя ни - разнообразието в нашия клубен живот дължим преди всичко на него и на Вили Минкова – ръководител на певческата група. ■

*Наводненията в страната взеха много жертви – и*

*материални, и човешки. Така на 28 юни загина и Добринка Иванова – член на дружеството на СИБ в с. Враниловци, регион Габрово. Загина и нейният син Стефан Иванов.*

*Управителният съвет на РО на СИБ – Габрово с председател Стефка Рачева и Изпълнителното бюро на дружеството в с. Враниловци с председател Мария Петкова изказват съболезнования на семейството на Добринка и Стефан. Съболезнования изказва и УС на СИБ. Поклон пред паметта им!*

### СЪБОЛЕЗНОВАНИЕ

## ОБМЯНА НА ОПИТ



## ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ

*По покана на Основна организация на СИБ в община Велики Преслав, колегите*

### Салим САЛИХ

*им от Шумен, Смядово, Каспичан, Нови пазар, Хитрино и Никола Козлево проведеха среща*

*за обмяна на опит в своята дейност и за запознаване с историята на Старопрестолен Велики Преслав. Това е първата от планираните срещи на РО на СИБ*



*– Шумен, които ще продължат с домакинство на всяка от 7-те организации, събщи председателката на региона Иванка Казакова. Домакини и гости посетиха историческия музей и други паметници на културата в града. ■*

## СКРОМНО, НО ОТ СЪРЦЕ

**Дружеството на хората с увреждания от столичния квартал Младост с председател Светла Николова отделиха от скромните си средства - всеки според възможностите си - за да помогнат на бедстващите граждани на Мизия. Събрани бяха 100 лв. и с тях бяха купени хранителни продукти.**

## Той ни остава огромно богатство - НЕТЛЕННО

## IN MEMORIAM



**ВАЛЕРИ ПЕТРОВ** е роден на 22 април 1920 година в семейството на Мария Петрова, преподавателка по френски език в столични гимназии и д-р Нисим Меворах, професор по правни науки, специалист по семейно право, виден адвокат, обществен деятел, дипломат — посланик в САЩ, представител на България в ООН, автор на книга за Яворов.

На 15 години Валери Петров издава първата си самостоятелна книжка — поемата „Птици към север“, стихове печата в сп. „Ученически подем“, а през 1938 г. излиза първата му книга „Птици към север“ с псевдоним Асен Раковски. По-късно пише поемите: „Палечко“, „На път“, „Ювенес дум сумус“, „Край синьото море“, „Тавански спомен“ и стихотворния цикъл „Нежности“. През 1944 г. завършва медицина в Софийския университет, работи като лекар, после работи в Радио „София“, участва във втората фаза на войната срещу Нацистка Германия като военен писател в редак-

цията на в. „Фронтовак“. След войната е един от основателите и зам. гл. редактор на в. „Стършел“. От 1947 до 1950 г. работи в българската легация в Рим като аташе по печата и културата. През тези години пътува до Америка, Швейцария, Франция като делегат на различни форуми. Завръщайки се в България, е редактор в Студия за игрални филми „Бояна“, редактор на издателство „Български писател“ и Народен представител в Седмото ВНС (1990-1991).

**На 27 август 2014 г., след близо месец боледуване и изкарани два мозъчни инсулта, Валери Петров умира във Военномедицинска академия в София.**

## ГОРЕЦА МОЛБА

Дните есенни вече започнаха  
и ми идва наум старостта.  
Нищо! – нека се смесват на плочника  
жълто слънце и жълти листа.  
Още пръстите търсят писалката,  
още радва ме топлия ден,  
само дето смуцава ме малката  
аналогия с други край мен.  
Млади хора, на помощ елате ми  
в една есен подобна на таз,  
щом напуснат ме сетните атоми  
на живеца, заложен във нас.  
Стоп! – кажете ми, почнал е залезът,  
всички стихове вече да спрат.  
Докажете ми с точна анализа,  
че е правилен вашият съд.  
Това дело е дело обществено  
и вий строги бъдете съвсем.  
Аз не ще ви послушам естествено,  
но това е отделен проблем.



ИНВЕСТИРА ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ

Договор за безвъзмездна финансово помощ  
№ BG051PO001-7.0.02-0009



## АГЕНЦИЯ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

### ПРОЕКТ

### „ЗАЩИТЕНА ЗАЕТОСТ – ОПИТ, ИНОВАЦИИ И ВЪЗМОЖНОСТИ“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

### ПАРТНЬОР

Главна дирекция „Труд и социална икономика“ регион Галиция, отговорна за разработване и имплементиране на политики и мерки в областта на заетостта в регион Галиция

Испания беше идентифицирана като страна със солиден опит за защитена заетост и подпомагане заетостта на хората с увреждания като цяло. В страната функционира Закон за социална интеграция на хората с увреждания от 1982 г., който е допълнен от Закон за недискриминация от 2003 г., Закон за равните възможности през 2007 г. и Кралският законодателен декрет от 2013 г., който одобрява променения текст на Общия закон за защита на правата на хората с увреждания и тяхното социално включване. Тази законова рамка показва капацитета на идентифицираната страна партньор, като в сферата на активните политики за хората с увреждания опитът датира от 30 години – период, достатъчно дълъг, за да позволи усъвършенстване на основните форми за подпомагане на хората с увреждания.

В Испания защитената заетост се осигурява в т.н. Центрове за Специална Заетост. В тях са заети 66 900 лица с различни увреждания. Публичната институция, която се занимава с активните политики, свързани със заетостта на местно ниво в регион Галиция, е именно избраният партньор. Партньорът е избран също така и във връзка с факта, че територията и населението, което пада в неговата юрисдикция, са сходни с тези в България.

### ЦЕЛИ НА ПРОЕКТА - ОСНОВНА ЦЕЛ

Основната цел на проекта е АХУ в България и Главна дирекция „Труд и социална икономика, регион Галиция в Испания да обменят опит в сферата на защитената заетост, в резултат на което в България да се създадат възможности за разработване на иновативни политики и инструменти в тази насока.





## ► СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

Проучване на текущото състояние и опита на АХУ в България по отношение на защитената заетост за хора с увреждания и други дейности за интеграция на хора с увреждания.

Проучване на испанския опит и иновативни практики в сферата на защитената заетост и други политики по отношение на хората с увреждания.

Обмяна на опит на място посредством посещение на експертни групи в Сантяго де Компостела, Испания и София, България.

Пилотна разработка на иновативни подходи и инструменти в областта на защитената заетост.

Провеждане на серия семинари и работилница, с които да стартира разработването и пилотното прилагане на иновативни практики в сферата на защитената заетост за хора с увреждания.

## ЦЕЛЕВА ГРУПА

Служители на МТСП, АХУ, АСП, АЗ, ГД Инспекция по труда, АЗ както и техни териториални структури – общо 161 човека, разпределени както следва: 120 души за участие в семинари: представители на МТСП, АХУ, АСП, АЗ, ГИТ и/или МЗ, включително и техни структури в страната;

30 души за 4-дневна работилница за разработване и тестване на нови процеси и услуги в сферата на защитената заетост: експерти от МТСП, АХУ, АСП, АЗ, ГИТ и/или МЗ;

11 души за посещение и обмяна на опит от България в Испания: експерти от МТСП, АХУ, АСП, АЗ, ГИТ и/или МЗ.

## ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

- Анализ на текущите практики и нужди в сферата на защитената заетост в България;
- Анализ на добри практики и методи в сферата на защитената заетост в Галиция, Испания;
- Обмяна на опит на експертна група от България в Испания;
- Анализ на приложимостта на идентифицираните добри практики и иновативни процеси;
- Обмяна на опит на експертна група от Испания в България;
- Разработка на наръчник със стъпки за прилагане на добрите практики и разработка на политики от АХУ и други заинтересовани страни;
- Съвместно разработване, планиране и синхронизиране с местното законодателство на нови процеси и услуги в сферата на защитената заетост;
- Провеждане на семинари по прилагането на нови политики/мерки и най-добри практики.

**Бенефициент: Агенция за хората с увреждания**

**Общата стойност на проекта: 605 117,34 лв.**

**Продължителност: до август 2015 г.**

**Обхват: На територията на Република България и Кралство Испания**

**Ръководител на проекта: Мариана Кърковска** ■

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ



ПЕРНИК

На 23 юли 2014 г. в Регионален исторически музей — Перник  
се проведе пресконференция по проект

## „Работното място – предпоставка за социална адаптация и професионална реализация“

Регионален исторически музей (РИМ) – Перник реализира проект „Работното място – предпоставка за социална адаптация и професионална реализация“. Липсата на подходяща работна среда, съобразена със специфичните нужди на хората с увреждания, е една от причините хората с увреждания да намират слаба реализация на пазара на труда или да не бъдат равнопоставени на работното си място. Разрешаването на този проблем е в основата на разработването и реализирането на проекта.

Основна цел на проекта

е създаването на благоприятна работна атмосфера и максимално продуктивна среда за работниците с увреждания в РИМ – Перник. Проектът е насочен към социалната интеграция на наетите лица и възможност те да се реализират професионално в интегрирана работна среда.

В резултат на реализирането на проекта е подобрена работната среда за работещите в музея хора с увреждания, оборудвани и адаптирани са работните им места и са създадени подходящи условия за тяхната пълна реализация. ■

## ОСИГУРЯВАТ ДОМАШНИ ПОМОЩНИЦИ НА 71 ПАНАГЮРЦИ

**Нена БИВОЛАРСКА**

71 бедни и самотни панагюрци ще имат лични асистенти, съобщиха от общинската администрация в града. Общината завърши работата си по проекта „Звено за помощ в домашна среда – Панагюрище“, който е на стойност 147 хиляди и 436 лева. Зам.-кметичката Галина Матанова подчерта значимостта на програмата в сферата на социалната политика на администрацията. И отбеляза, че разширяването на спектъра на социалните услуги чрез разкриване на нови и увеличаване на капацитета на ►

► съществуващите е осъществено в Панагюрище.

Един от основните приоритети в Програмата за управление на общината за мандат 2011-2015 година е постигане на висок стандарт чрез достъпни и качествени здравни и социални услуги и изграждането и развитието на добре структурирана социална мрежа. Ръководителката на проекта Кунка Георгиева представи дейностите и постигнатите



резултати. Част от тях бяха насочени към създаване на Звено за помощ в домашна среда в община Панагюрище. Продължителността на проекта бе 18 месеца, а предоставянето на услугата – 12 месеца. В общината бяха подадени 107 заявления от кандидати за работа, 57 човека

бяха назначени като лични асистенти и домашни помощници. С цел да бъде създадена целева група със знания и умения за предоставяне на качествена услуга в домашна среда, с персонала бяха проведени едно въвеждащо и две надграждащи обучения. Курсистите получиха удостоверения за успешно проведено обучение.

71 са реалните потребители на услугата от 103 граждани, подали заявления, че желаят лични асистенти или домашни помощници. Предстои анексиране на договорите до края на 2014 година. ■

Трудовите договори на 100 безработни, одобрени по Национална програма „Сигурност“ в Пазарджишки регион, бяха връчени в началото на юли. Работодател на новоназначените е областният управител Иван Йорданов. Комисия от областна администрация и служители на Областната дирекция на МВР в Пазарджик проведоха инструктаж и връчиха договорите на наетите. Те започнаха работа от 14 юли 2014 г. за 8 месеца в 11-те общини на територията на региона. Ще работят по 8 часа и ще получават минимална заплата в размер на 340 лева.

Безработните са назначени на длъжност „Пазач – сътрудник по

## **100 охранители ще помагат на възрастни и хора с увреждания в Пазарджишко**

опазване на обществения ред“. Те ще сигнализират МВР при риск от престъпления, бедствия, аварии и др. Ще съдействат и за предотвратяване на кражби, злоупотреби и противозаконни посегателства. Охранителите ще оказват и помощ на по-възрастните и на хората с увреждания.

В 25 населени места на областта са назначени по четирима души, ►

► които ще работят в екипи на две смени. Разпределението е направено след задълбочен анализ от Областната дирекция на МВР и Районни управления „Полиция“ според битовата престъпност, сигурността, отдалечеността на населеното място и съсредоточеността на ресурси на МВР. Изискванията към кандидатите за длъжността са минимум основно образование, да са физически здрави, да нямат психично заболяване, да не са осъждани за

## 100 охранители...

умишлени престъпления от общ характер, да не са следствени и др.

Целта на програмата е да се ограничи безработицата чрез заетост в дейности по опазване на обществения ред. Реализацията ще осигури работа и доходи от труд на безработни лица, а от друга страна ще допринесе за подобряване на сигурността и опазване на обществения ред. ■

## УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ И ...НАДЕЖДИ ЗА РАБОТА

„Вече мога да проведа елементарен разговор на английски. Никога не бях учила езика на Шекспир, трудно ми беше, но същевременно и много приятно“. Това сподели хасковлийката Таня Делчева, която на 21 юли получи своя сертификат А 1, за преминат курс на обучение, организиран от Клуба на СИБ – Хасково. Пенсионираната учителка по специален предмет строителство имала отдавна намерение да се запише да учи английски към някоя школа и много се зарадвала на предоставената ѝ възможност за безплатно обучение. «И двамата ми сина говорят свободно английски, мъжът ми знае перфектно немски,

Олга ВЕЛЕВА



Таня Делчева и Иванка Радева проговориха на езика на Шекспир

сега вече и аз мога да се похваля с напредък», гордо заяви тя. «Не ни трябват лекарства, а гимнастика за мозъка. Какво по-хубаво от изучаване на чужд език», добави колежката ѝ по курс Иванка Радева, която е работила 30 г. като касиер.

Двете възрастни дами, заедно с още 38 членове на организациите на хора с увреждания в Хасково и Тополовград, преминаха 120 часа обучение по английски. Общо 30 ►





**Иван Добрев връчва сертификата по предприемачество на Наталия**

души пък се обучаваха в курсовете по предприемачество. Това стана възможно, благодарение на спечелен проект «Партньорство за насърчване на заетостта и социално развитие на инвалидите / In- Clusion /», финансиран със средства от Европейския съюз по Програмата за трансгранично сътрудничество между България и Турция 2007-2013.

Обучителните курсове се проведоха в новооткритите центрове “Учене през целия живот”, в Хасково и Тополовград, специално оборудвани в рамките на проекта. Броят на хората с увреждания постоянно нараства. Сега на територията на община Хасково те са около 4.5 %, а в община Тополовград – около 6 %. Средно за страната са малко над 7%, отчете Милка Костова, председател на Клуба на инвалидите.

В България по данни на НСИ и Агенцията по заетостта, само око-

ло 10 % от трудово активните хора с увреждания имат дългосрочна заетост. Придобитите умения ще спомогнат на уязвимите групи от региона да повишат възможностите си за личностна реализация и да защитят правата си в сферата на заетостта, каза още тя.

Милка Костова - председател на организацията на СИБ - представи проведеното в рамките на проекта проучване за условията и възможностите за участие на хората с увреждания в пазара на труда на територията на общините Хасково и Тополовград и разработената стратегия за насърчване на заетостта сред хората с увреждания в целевия регион.

Стратегията бе основана на анализ на условията и начина на живот на хората с увреждания с отчитане спецификата на целевата група, оценка на средата, местните политики, проблеми и ресурси сред хората с увреждания в община Хасково и Тополовград, съобразени с изведени приоритети на местната власт и възможности за интегриране на хората с увреждания в икономическия живот на общините.

Специален акцент в стратегията бе трансграничното сътрудничество и потенциалните възможности за развитие на човешките ресурси - обучение, съвместна дейност и използване на общи ресурси с цел повишаване капацитета на икономически субекти и стимулиране функционирането на социални предприятия в региона. ■

## Липсват паркоместа

Соня СИМЕОНОВА

Хората в неравностойно положение от Велико Търново вече години наред се борят да бъдат обособени паркоместа за инвалиди пред градската поликлиника. Заради задръствания от таксите и други леки автомобили, те не могат да отидат на задължителните месечни прегледи. Липсата на паркоместа ги задължава да спират на далечно и неудобно за тях място. Немалко са случаите, когато заради неправилно паркиране, коли на инвалиди са вдигнати от паяка на „Паркинги и гаражи“. Такъв е случаят на Атанас Атанасов и Тодор Тодоров. Заради ниските си инвалидни пенсии и двамата мъже не прибират колите си от „Паркинги и гаражи“, а подават жалба и търсят правата си. Решението от жалбите излиза след време. Освен, че се налага да заплатят глобата, за да си приберат колите, се оказва, че двамата мъже трябва да платят допълнително по два лева на всеки час за престой на автомобила в „Паркинги и гаражи“.

„Често се налага да ходя до поликлиниката, но там важат законите на джунглата - който надвие, той паркира колата си. Аз без нея не мога да се придвижвам, тя ми е жизнено необходима“, споделя Станислав Добрев, който е с детска церебрална пареза. Той смята, че е недопустима липсата на паркоместа в близост до медицинския център и отговорните за това, не са помислили за хората с увреждания.

Проблемът е доста сериозен за възрастни и хора с увреждания, коментира и управителят на поликлиниката д-р Даниел Илиев. Според него възможностите за решение са доста ограничени и зависят изцяло от Общинския съвет. Тепърва предстои да се вземат спешни мерки, но светкавични резултати са малко вероятни.

Липсата на условия за паркиране на инвалиди до поликлиниката създава у тях чувство на дискриминация и изолация от обществото. ■



## УСЛУГИ В ДОМАШНА СРЕДА

**Иван ДИМИТРОВ**

Звеното за услуги в домашна среда към Домашния социален патронаж в Лом ще продължи да работи и след приключването на проекта „Помощ в дома“, по който за една година бяха назначени 47 домашни помощници да се грижат за 95 потребители на социалната услуга. Сега обаче поради липса на достатъчно средства в общинската хазна ще останат само 4-ма назначени, които ще обгрижват в дома им 12 души. С това решение дейността на социалното звено е запазена в намален вид за още една година като издръжката от 13 хиляди лева ще се поеме от общината.

Проектът бе финансиран с 238 240 лева по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, но след приключването му през април т.г. община Лом е длъжна по договор да осигури работата на звеното поне още за една година.

Продължава и дейността по проекта „Подкрепа за достоен живот“. Още от 2010 година като лични асистенти са наети 54 човека, които се грижат за също толкова деца и възрастни с физически увреждания от 3 до 90-годишна възраст от града и села на общината. Този проект също се финансира от ОП РЧР и общината. ■

**Олга ВЕЛЕВА**

## АСИСТЕНТ... КОГА?

Хасковлийката Веселина Петкова е безработна от повече от половин година. Тя е одобрена за личен асистент на своята майка, която е с инвалидност 92%, по Националната програма „Асистенти на хора с увреждания“. Подала е молба в Дирекция „Социално подпомагане“ още през февруари и била одобрена за личен асистент, но още не е назначена – била пета в списъка на чакащите. Тя разказа, че преживяват само с пенсията на майка ѝ от 300 лв, която е диабетик и е с два ампутирани крака.



От Бюрото по труда съобщи, че от началото на годината е определен първоначално финансов ресурс за 28 лични асистенти, но след това е отпуснат допълнително за още 3 лица. Така включените в заетост по програмата са общо 31. Чакащите са 13, обясни директорът Тянка Кондов. При осигуряване на допълнителен финансов ресурс ще бъдат удовлетворени всички лица, по реда на подаване на молбите в Дирекция „Социално подпомагане“. ■

## В ГАБРОВО

**Маргарита СТОЯНОВА**

## Първият читател от ЦНСТ се записва в библиотеката



Деветнадесет деца и младежи вече обитават двата центъра за настаняване от семеен тип в габровските квартали Трендафил 1 и Борово. Там те получават 24-часова грижа, ориентирана към индивидуалните потребности на всяко дете, в среда, близка до семейната. Започва и процеса на интеграцията им. До този момент те са живели в изолирана среда, далеч от големи населени места и целта на персонала е да се стимулира техния активен социален живот, а не да растат между четири стени. По-големите деца наесен ще посещават Мощното училище „Николай Палаузов“, а по-малките посещават групи в детските градини „Младост“ и „Първи юни“. През лятото се организират излети и разходки в града и покрайнините му. А едно дете от центъра в кв. Борово вече стана читател в Детския отдел на Регионална библиотека „Априлов-Палаузов“ и получи своята карта. Габровци доброволно даряват дрехи, играчки и вещи от първа необходимост. ■

## В ПАНАГЮРИЩЕ

**Нена БИВОЛАРСКА**

## ЛЕКУВАТ ДЕЦА С УВРЕЖДЕНИЯ С ХИПОТЕРАПИЯ

Дневният център за деца с увреждания „Дъга“ в Панагюрище проведе в края на юни поредната си инициатива за правилно и пълноценно развитие на децата. Екипът, децата, част от родителите им и приятели от БМЧК посетиха конна база „Тракиец“ в село Житница с цел хипотерапия. Част от децата от Дневния център, подпомагани и мотивирани от опитните жокеи, се включиха с желание в общуването с конете.

Проведената хипотерапия се осъществи със събраните средства от Благотворителен мартенски базар 2014 на Дневен център за деца с увреждания „Дъга“ и с активното участие и съдействие на БЧК и БМЧК, град Панагюрище.

Хипотерапията е лечение с помощта на кон. Идва от гръцката дума „хипос“ - „кон“. Тя е доказано ефективна и все по-популярна. Положителните ефекти от движението на коня могат да бъдат видяни в двигателната координация, мускулния тонус, изправяне на стойката, гъвкавост и сила. Ефектът внася подобрения във функциите на цялото тяло на пациента. ■



## Масовата лятна измама!

За това ни сигнализира вчера Стоян Порязов от Пазарджик. Преди месец човекът се простил с близо 3 бона, а ефектът от цялата работа е, че сега “гледа звезди между греди”, както сам казва, и се моли да не пада скоро повече дъжд...

На 6 юни, неделя, след като изпратил децата си, които му били на гости, дядото останал да поседи на пейката пред дома си. Точно за належащото оправяне на покрива говорили с младите и като по поръчка при него спряла тъмносиня кола и от нея слезли три ячки момчета. Предложили си услугите – да сменят улуци, да прередят керемиди. За 72-та квадрата първо по-искали 360 лева и хранене веднъж – на обяд. Сайбията предплатил сумата, стиснали ръцете и от понеделник закипал труд. Като открили първия скат, един от мъжете слязъл и казал на дядото, че има изгнили летви и греди. Трябвало да се купят нови, иначе покривът щял да падне на главите им. Улуците също за нищо не ставали. Имало и потрошени керемиди, трябвало да се вземат поне стотина, както и ламарини за обков край комините и капандурата. Ако иска работата да е “като хората”, да даде още 2500 лева. Стопанинът наивно се вързал, събрал всички банкноти от къщи, взел 1300 лева назаем от комшии и платил. Бригадата тръгнала за материали и повече не се върнала – вече повече от месец.

“И без градушка домът ми е в бедствено положение!” – с трепе-

рещ глас реди Стоян и се чуди как ще събира пари за ремонт, как ще връща на съсед, като е на една инвалидна пенсия от 240 лева с добавките. Жена му също е пенсионерка. Знае, че няма кой да му помогне, защото не е видял нито номера, нито дори марката на колата. А именно това е съветът, който многократно са давали от полицията: важно е хората да не се предоверяват, да си записват или запомнят номерата на колите, ако могат – марката, модела, цвета, това също би помогнало на оперативните работници, каза по този повод говорителят на полицията Мирослав Стоянов. Важно е също така бързо да се сигнализира, а не след като са минали няколко дни или седмици. Бих посъветвал гражданите, ако имат съмнения, да се обаждат на момента на 112, за да повикат полицаи, които да проверят майсторите. Презастраховането не е излишно.

Схемите, които до момента са наблюдавани в Пазарджишко, са основно три. Приложената при Стоян е най-масовата. Втората схема – неколцината “майстори” сгачват стопаните в дома им натясно и ги принуждават да дадат всичко ценно, което имат. Третата – докато едни ремонтират и отвличат вниманието на домакина, други претарашват стаите. И в трите случая покривите си остават започнати и недовършени, сочи практиката на полицаите.

Наивници още се връзват и на ►

- ▶ старата схема с пострадал близък. Три са новите жертви на ало-измамниците само за два дни, съобщиха от Областната дирекция на полицията в Пазарджик. И трите са възрастни жени. Две от тях са от Пазарджик, а третата - от септемврийското село Бошуля. Те са се разделили съответно с 2000, 800 и 1100 лева. Измамата е по класическата схема за пострадал близък или роднина, на който се налага спешна операция и са необходими пари. Само за един ден в Пазарджик и близките села са регистрирани седем опита за телефонни измами. Бедата сполетя трите жени само ден, след като от ОД на полицията за пореден път предупредиха, че има бум на опити за телефонни измами в Пазарджишко. Вече са проведени срещи с кметове на населени места и с пенсионерски клубове, като са раздавани специално подготвени за целта брошури.

## Масовата лятна измама!

## ДЕЦА С УВРЕЖДЕНИЯ НАМЕРИХА СВОИТЕ ПРИЕМНИ СЕМЕЙСТВА

Соня СИМЕОНОВА

Деца с увреждания от дома в Горски Сеновец ще бъдат извадени от институцията и ще бъдат настанени при приемни семейства. Това е първият случай на приемна грижа на деца, изведени от социален дом в областта. Приемни родители ще бъдат 6 човека от персонала в учредението. Те са подали молби да станат приемни родители, тъй като добре познават децата, грижили са се добре за тях и връзката им е емоционална, събщи Данка Владимирова - директор на Дирекция за социално подпомагане в град Стражица. Засега капацитетът на институцията е 45 деца и младежи, но вече са останали 17. До края на годината домът ще бъде закрит и децата ще бъдат настанени в защитени жилища и центрове от семеен тип, които се изграждат в гр. Стражица и В.Търново. В областта вече има утвърдени 107 приемни семейства, в които са настанени 111 деца. В момента в общините се работи по два проекта - "И аз имам семейство" и „Приеми ме“. С тях са ангажирани дирекциите за социално подпомагане и общинските администрации. По преценка на Регионалната дирекция за социално подпомагане, моделът на приемна грижа в областта се развива много добре. По информация на Регионалната социална дирекция в старата столица досега най-много са приемните родители от Павликени - 31, следват В. Търново, Г. Оряховица и Полски Тръмбеш. Месечната издръжка, която получава всяко приемно дете, е от 195 до 260 лева, в зависимост от възрастта. Отделно професионалната приемна майка има осигурена заплата, която е от 150 до 170 % от МРЗ и тя зависи от броя на децата, които отглежда. ■

Салим САЛИХ

В ШУМЕН

## ЛИЧНИ АСИСТЕНТИ СЕ ГРИЖАТ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

В Шумен 96 лични асистенти се грижат за 109 инвалиди по проект „Подкрепа за достоен живот“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Сред потребителите има деца с увреждания, самотно живеещи лица и хора с различни тежки заболявания, събщи зам.кметът по социална политика и здравеопазване в община Шумен Седат Кадир. „Проектът стартира през 2011 год. и приключи през август тази година. Ние имаме нужда срокът на действие на този европроект да бъде удължен, защото с реализацията му осигуряваме трудова заетост на безработни, както и качествена грижа на хората с увреждания. Очакваме скоро да бъдат разкрити нови схеми за безвъзмездно финансиране по оперативните програми на ЕС, чрез които да бъдат назначени повече лични асистенти. В община Шумен над 400 души с увреждания с години чакат за социална грижа“ – каза г-н Кадир. ■

Олга  
ВЕЛЕВА

## ПОДКРЕПА ЗА КИРЧО

Бездомникът Кирчо Кирков, известен в Хасково като Киро Лъва, пробуди духовете на гражданското общество в средата на август. Макар и малко на брой, хасковлии се събраха на протест пред хирургичното отделение на МБАЛ - Хасково в подкрепа на 52-годишния мъж. Акцията организира във Фейсбук абитуриентката от ПГ по туризъм „Александър Паскалев“ - Хасково, Лилия Кехайова. Тя била провокирана от бездействието на институциите и безхаберията на всички. Кирчо в продължение на няколко дни лежал на пейка в двора на МБАЛ



- Хасково в безпомощно състояние, с отекли кървящи крака. "Всички си прехвърляха топката, никой не му обръщаше внимание. Не може години наред да не го настаняват в социален дом. Как може

## ► ПОДКРЕПА ...

всички да го подминават!? Това за мен е умиращото лице на България", коментира Лили. Малката група протестиращи издигна плакат с надпис „Кирчо, с теб сме!!!“.

Ден преди акцията, Кирчо все пак бе настанен за пореден път в хасковската хирургия в много тежко общо състояние - в кома, от която излиза за кратко. Организмът му е интоксигиран, като са засегнати вътрешни органи. Има опасност за живота му. Гангрената е напреднала, но в това състояние не може да се мисли за оперативна наме-

са. Преди два месеца Кирчо е бил насочен от областната болница към Пловдив, за ампутация на краката. Той обаче не се е съгласил.

Кирчо Кирков нееднократно е бил обслужван в хасковската болница. Проблемът е, че след лечението никой не полага грижи за него и състоянието му не се следи. Според медици той сам е виновен за тежкото си положение. Пораженията върху краката на Кирчо са комбинация от измръзване и сърдечно заболяване, което го мъчи от години. Той е родом от тополовградското село Доганово. В Хасково пристига преди 20-ина години, като започва работа в ДАП-а и боядисва рейсове от градския транспорт. След съкращенията обаче, мъжът остава без препитание. Години наред той бе сред постоянното присъствие на стадиона на

Ямача, където работи като момче за всичко и живее от подаяния на бивши президенти, футболисти и приятели. Спи под козирката на официалните трибуни, но след разтурването на клуба се премества на хасковската автогара.



Кирчо е с лека умствена изостаналост, здравно осигурен е, има ТЕЛК решение, получава пенсия по болест. Социалната дирекция чака заповед от Държавната агенцията, за да бъде пратен в Център за настаняване от семеен тип. Той не може да отиде и в Старчески дом, тъй като няма навършена пенсионна възраст. „Разбрали сме се с лекарите – след като го излекуват, го поемаме ние“, заяви шефът на социалната дирекция в Хасково Стефан Манахилев. „На Кирчо е отпусната еднократна помощ. Той има да взема и три инвалидни пенсии. Смятаме да го настаним в хоспис – или в Стамболово, или в Кърджали. Говорил съм с Агенцията за социално подпомагане в София, ще поемем разходите, ако средствата не стигнат, добави той“.



## АКТУАЛИЗАЦИЯ

Министерският съвет актуализира Списъка на произвежданите и доставяни стоки, на изпълняваното строителство и на предоставяните услуги, които се възлагат на специализираните предприятия или кооперации на хора с увреждания по реда на Закона за обществените поръчки. Списъкът съдържа нови позиции, предвид разширяване на дейностите на специализираните предприятия и кооперации през последните години. Досегашният списък ползва остарялото Описание 2003 на продукти и услуги. Настоящата актуализация е в съответствие с кодовете по CPV 2007, съгласно Описание 2007 публикувано в Агенцията за обществени поръчки.

Чрез актуализирането на списъка се създава инструмент за реална подкрепа и осигуряване на трудова заетост на хората с увреждания в специализираните предприятия и кооперации. По този начин се създава икономически механизъм, който гарантира равен старт за специализираните предприятия и кооперации и работещите в тях хора с увреждания, така че да могат да се конкурират ефективно на съответните пазари при еднакви условия с другите форми на предприятия.

Очаква се да се съхранят възможностите за трудова реализация на хората с увреждания чрез подкрепа за достоен труд и предотвратяване на фалирането на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания. С предложените промени се очаква да има и дългосрочен ефект за осигуряване на равнопоставеност при трудовата заетост на хората с увреждания в страната в контекста на ратифицираната от България Конвенция за правата на хората с увреждания. ■

### НЗОК ГАРАНТИРА, ЧЕ НЯМА МЯСТО ЗА ПАНИКА СРЕД ПАЦИЕНТИТЕ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ ЗАРАДИ ПРЕЗАВЕРКА НА РЕЦЕПТУРНИТЕ ИМ КНИЖКИ



В националния регистър на рецептурните книжки на страната са регистрирани 2 300 904 рецептурни книжки, но не всички от тях подлежат на заверка, съгласно Наредба 38, включваща заболяванията, чието домашно лечение се заплаща от НЗОК, като например психиатричните заболявания, инсулинозависимия диабет и др. Същите са с четиризначни МКБ кодове преди извършеното изменение и допълнение на наредбата.

14 заболявания са с тризначни кодове по МКБ, като за тях също не е необходима презаверка на рецептурната книжка. Това са: ►

## ► НЗОК ГАРАНТИРА...

скарлатина (A38); злокачествено новообразувание на простата (C61); злокачествено новообразувание на бъбрека, с изключение на бъбречното легенче (C64); вроден дефицит на фактор VIII (D66); вроден дефицит на фактор IX (D67); болест на Паркинсон (G20). В списъка са още множествена склероза (G35); есенциална първична хипертония (I10); предсърдно мъждене и трептене (I48); бронхит, неуточнен като остър или хроничен (J40); хроничен бронхит, неуточнен (J42); езофагит (K20); остър тубулоинтерстициален нефрит (N10) и хиперплазия на простатата (N40).

Презаверка на рецептурната книжка с четиризначен МКБ-код се изисква и в случаите при издаване на нов протокол за скъпоструващи лекарства или при вписване на нова диагноза в рецептурната книжка.

Отпускане на лекарствени продукти по протокол ще може да се извършва на рецептурни бланки, съдържащи тризначни кодове до 30.09.2014 г.

Независимо, че от 1 септември предписването и отпускането на лекарствени продукти се извършва само по презаверени в РЗОК рецептурни книжки, няма да има пациенти, които ще бъдат затруднени при получаването на лекарствата си. За целта те трябва до датата на получаване на медикаментите си да презаверят рецептурната си книжка. Например: ако предписването и отпускането на лекарствени продукти следва да е на 20 септември, рецептурната книжка трябва да бъде презаверена в РЗОК до тази дата. ■

## Стартира онлайн платформата за ел.търговия [shop.nfri.bg](http://shop.nfri.bg),

свързваща предприятията от мрежата на Националната федерация на работодатели на инвалиди с крайните потребители. Чрез нея специализираните предприятия могат да създават свои електронни магазини и да продават продуктите си онлайн. Крайните потребители от своя страна, могат да научат повече за дейността на социално отговорните бизнеси в България и да ги подкрепят като закупят от голямото разнообразие от техни продукти. Платформата е разработена в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ № BG 051PO001-7.0.01-0142-C0001 по Проект „Е-УСПЕХ Европейски иновации – Усвояване на опит и добри практики от Социалните Предприятия за Е-включване и дигитални компетенции за заетост на Хората с увреждания”. ■

## КАРИН ДОМ ОБУЧАВА НА РАННА ИНТЕРВЕНЦИЯ 48 ОБЩИНИ В БЪЛГАРИЯ

Карин дом сключи договор с Министерството на труда и социалната политика и ще обучи повече от 840 специалисти от цялата страна. На 8 юли 2014 г. бе подписан договорът за провеждане на обученията на доставчиците на услугите „Ранна интервенция на уврежданията чрез създаване на Център за Ранна интервенция на уврежданията“ и „Индивидуална педагогическа подкрепа на деца с увреждания“. Целта е да се създаде единен модел за предоставяне на услугата в България. Специалистите от Карин дом ще разработят ръководство за предоставяне на услугата Ранна интервенция и ще проведат обучения на новите общински центрове в цялата страна. Резултатите, които се очакват след провеждане на обученията, са:

- успешно прилагане на нови подходи за работа с бебета и деца до 7 годишна възраст, които са в риск от развитие на увреждане;
- ранна индивидуална подкрепа на детето с увреждане и на неговото семейство на ниво родилен дом;
- повишаване на знанията и уменията на медицинските специалисти, които работят в родилните отделения в общините и придобиване на умения за съобщаване на нежелана новина;
- прилагане на индивидуален подход в работата с деца с увреждания, които тепърва ще постъпват в училище.

В обученията ще участват:

- членове на 48 екипа от Центровете по ранна интервенция;
- повече от 330 медицински специалисти, сред които лекари в родилни отделения, педиатри, гинеколози, лични лекари, акушерки и детски медицински сестри, които работят в родилните отделения;
- близо 200 души ще преминат обучение как да предоставят „Индивидуална педагогическа подкрепа на деца с увреждания“.

Обученията са част от „Проекта за социално включване“, финансиран със заем от Световната банка, който цели да подобри училищната готовност на децата от семействата с ниски доходи и децата с увреждания на възраст до 7 години и да повиши общото им благосъстояние.

От началото на календарната 2014 година Обучителният център Карин дом е провел общо 24 обучения, 1 конференция, тетматични срещи и кръгли маси, в които са взели участие повече от 650 специалисти, родители и студенти от цялата страна, Балканите и Европа. Някои от темите, към които е изявен най-голям интерес са: Аутизъм; Сензорна интеграция - Знаем ли какво усещат децата?; Коммуникация с деца със специални нужди; Методът Монтезори и правото на избор на детето; Изграждане на подкрепяща среда за децата със специални нужди в детските градини и общообразователните училища; Ранна интервенция. ■

## Виртуална социална академия към БТПП предлага безплатни консултации

Българска търговско-промишлена палата като бенефициент по Проект „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”, с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз, предоставя безплатни консултации в следните области:

- Трудово-правни и осигурителни отношения;
- Фирмено поведение, корпоративна социална отговорност, бизнес етика;
- Повишаване адаптивността на работниците;
- Управление на конфликти посредством преговори, посредничество и медиация;
- Приложение на системата GS1 (маркиране с бар кодове и електронен обмен на данни).

**Повече информация можете да намерите на сайта на БТПП ■**

## Промени в правилника за балнеолечение на хора с увреждания

В ДВ бр. 55 от 4 юли 2014 г. е публикувано Постановление №169 от 26.06.2014 г. на МС за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на закона за интеграция на хората с увреждания. Постановлението е в сила от същата дата. В чл. 28, ал.1 от ППЗИХУ е направено следното изменение: „Добавката по чл. 42, ал. 2, т. 4 от Закона за интеграция на хората с увреждания се изплаща при извършено балнеолечение или рехабилитационни услуги в обекти, отговарящи на стандартите по Наредба № 30 от 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Физикална и рехабилитационна медицина“.

§ 21 от ПЗР на Правилникът гласи: „Започнатите процедури по отпускане на месечна добавка за социална интеграция и на целеви помощи преди влизане в сила на постановлението се довършват по досегашния ред“. Молбите за отпускане на месечната добавка за балнеолечение и рехабилитационни услуги, подадени след 03.07.2014 г., ще бъдат удовлетворявани от Дирекция „Социално подпомагане“ само в случаите, когато балнеолечението и рехабилитационните услуги са се ползвали в обекти, отговарящи на стандартите по Наредба №30 от 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Физикална и рехабилитационна медицина“.



► тационна медицина“. Предвид изменението в Правилника се обръщаме към лицата, имащи право да получат добавка по чл. 42, ал. 2, т. 4 ЗИХУ, със съвет да потърсят информация от личните лекари, издаващи направления, и РЗИ, на чиято територия се намира избра-

ният от тях обект за балнеолечение и рехабилитационни услуги. Там да проверят дали обектът отговаря на стандартите по Наредба № 30 от 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Физикална и рехабилитационна медицина“. ■

## ЗА БОЛНИТЕ ОТ ПАРКИНСОНОВА БОЛЕСТ

Надзорният съвет на НЗОК отхвърля предложението за заплащане със средства от бюджета на НЗОК през 2014 г. на медицинското изделие „Системи за дълбока мозъчна стимулация“ при пациенти с болест на Паркинсон, тъй като същото предложение влиза в противоречие с чл. 19 от Закона за публичните финанси. В тази връзка трябва да се отбележи, че в спецификацията за договаряне с БЛС на медицинските изделия в НРД 2014 няма включени нови медицински изделия. Дълбоката мозъчна стимулация се извършва по клинична пътека (КП) № 200 „Краниотомии, неиндицирани от травма, чрез съвременни технологии (невронавигация, невроендоскопия и интраоперативен ултразвук)“. В таблица „Скъпоструващи медицински изделия за провеждане на лечение“ към КП е записано, че тези изделия не се заплащат от НЗОК.

Наредба № 2 на Министерството на труда и социалната политика в чл.1, ал.1, т. 2 определя, „предоставяне и ремонт на медицински изделия, предназначени за хора с увреждания, посочени в списък по чл. 35а, ал.1, т.1, т.2 от Закона за интеграция на хората с увреждания“. Такъв списък не е изготвен, а много от пациентите с Паркинсон са с увреждания и биха могли да се възползват от прилагането на различни подходи за подобряване на здравословното им състояние и на качеството им на живот.

Освен това, чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 110 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.), ал.1 от Закона за медицинските изделия казва: „Изпълнителната агенция по лекарствата поддържа на интернет страницата си списък на медицинските изделия, които могат да бъдат заплащани със средства от бюджета на Националната здравноосигурителна каса, от републиканския бюджет, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, от републиканския бюджет, чрез бюджета на МТСП, от бюджета на лечебните заведения по чл. 5 от Закона за лечебните заведения, както и със средства на лечебните заведения с държавно и/или общинско участие по чл. 9 и 10 от Закона за лечебните заведения“. Такъв списък не е предоставен на НЗОК, което не позволява обсъждане на включването на скъпоструващи медицински изделия в настоящия Националния рамков договор. ■

**Преди един век – по Илинден на 1914 година - в едно многолюдно баташко семейство от Коларовия род се ражда единадесетото дете от общо тринадесет. Това е Недялка.**



София ПИЩРОНЕВА

Много от братята и сестрите ѝ починали малки. Недялка оцелява...С много труд, с много вяра в бога и в доброто и с много амбиция тя дори завършва стопанско училище, придобива занаят и дълги години работи като шивачка във фабрика "Трендафил Балинов". Баща ѝ обаче умира рано и тя, едва на 20 години, трябва да се справя и с мъжка работа, дори работи в строителството по пътя Пещера-Батак...

Недялка свързва живота си с Владимир Бояджиев. Съпругът ѝ също е беден като нея, но отново с много труд и воля двамата се справят. На изплащане купуват плетачна машина, на която тя работи вкъщи вечер, след трудовия ден. И досега в Батак всички я познават и помнят като плетачката. Недялка ражда пет деца, три умират – един син и една дъщеря остават... Младото семейство мечтае да изучи децата си е да си построи собствен дом. Осъществена е само едната мечта - Мария

е икономист по професия – сега е в Батак, за да се грижи за трудноподвижната се майка. А синът Христо е професор във Висшето транспортно училище в София.

Втората мечта остава неосъществена. И до ден днешен баба Не-

**100 - ГОДИШЕН  
ЮБИЛЕЙ СЕ  
ДОСТИГА  
С ВЯРА  
В БОГА И  
В СЕБЕ СИ...**



дялка живее под наем в къщата на баташкия революционер Петър Горанов, който е неин близък роднина.

Съпругът ѝ умира, но на нея Бог отрежда да надживее 100-ят си рожден ден! Може би заради голямата ѝ вяра в Него...

Този голям ден за нашата баба Недялка – член на организацията на СИБ „Здравец“ в Батак - и за нейното семейство го очакваха и много приятели и съграждани, защото малко са хората, които достигат до 100 години.

Уважихме я, поднесохме ѝ поздравителен адрес, скромна сума и книга с Баташки народни песни. Поздрави я и кметът на Батак г-н Петър Паунов от името на общинската администрация с топли думи, с голяма торта, красив букет и също - с парична помощ.

Да ни е жива и здрава и да ни дава пример нашата столетница баба Недялка! ■

## ХУДОЖНИКЪТ С ЕДНА РЪКА ИЗВАЙВА КЕРАМИЧНИ ИЗДЕЛИЯ

Ангел НИКОЛОВ

Познавам Станимир Христов още от юношеските му години. Тогава не допусках, че ще стане художник и ще се занимава с керамика. Следях развитието му в завода за фаянсови плочки в Исперих, където работеше като художник-декоратор и проектант. Стартът в дейността му с керамиката беше през 1978 г. Беше и член на ателието на младия художник. Имаше изложби с негови творби и в столицата. Особен интерес предизвика първият пленер по керамика в Исперих, организиран от завода – единственият по това време. По тази идея се запали много и Станимир, той също участва в пленера. След тази изява творческите му търсения се активизираха - всичко това вдъхваше надежда за добра перспектива на твореца, който се стремеше към естетическо преосмисляне на жизнената среда. И успяваше!

Преживя обаче една нелепа контузия през 1994 г., която го лиши от пръстите на лявата му ръка и му причини невероятно много трудности. След три операции бе инвалидизиран с над 71 процента загубена работоспособност. Но той не се предаде и продължи да работи в своето ателие – с подкова на вратата! Само той знае колко му е струвало да вае с една ръка своите изделия. В разговор



с него усещаш едно задъхано нетърпение, един устрем и амбиция да остави нещо след себе си – вази, часовници, чинии, пепелници, миниатюри, стенни пана (те украсяват стола на завод „Хан Аспарух“ в Исперих), детски градини и бившия завод за антибиотици в Разград, базата на СБА в Балчик и на различни места в столицата. Човек като ги види, се убеждава, че тези творения са плод на човешката воля и стремежа към красотата. Станимир Христов е получавал много отличия за своето творчество, което не се по-

бира в традиционните представи за изкуството – защото е извор на чувство, трогващо сърцата на истинските ценители. Защото и самият той не е като другите...

Любим девиз на Станимир е „Това, което не ме убива, ме прави по-силен“. А силен го прави неуморният труд, понякога до късните часове на нощта, светлината, която не е угаснала в неговото сърце. Зарежда се и с любимото си увлечение – риболова, често хвърля въдица в язовира край Исперих... ■

## ХОРАТА ИДВАТ С ЦЕЛ НА ТОЗИ СВЯТ, НО...

**Но имат задачата и да се справят със своите най-големи слабости. В зависимост от това, кога сме родени, всеки от нас си има урок, който трябва да научи.**

**21 март - 19.04. -**

**Време е за събуждане!**

Природата ви е дарила с толкова много енергия! Единственото, което трябва да направите, е да се събуждате рано и с позитивна нагласа. И да се наслаждавате на всеки един ден. Вашият кармичен урок е да се научите да споделяте както чувствата си, така и намеренията си. Усмийте се на щастието, не се страхувайте от него, не си търсете несъществуващи проблеми, не хиперболизирайте съществуващите. И всичко ще ви се подреди.

**20 април - 20 май -**

**Пространство за растеж!**

Какво му трябва на капризното, но красиво цвете – поливане, светлина, подходяща температура и пространство да расте! Пространството е нещото, което трябва да си осигурите. Прекалено много се влияете от мнението на близките ви. Склонни сте да живеете не вашия живот, а техните очаквания за вашия живот. Това е вашият кармичен урок – да се научите да следвате себе си, а не желанията на другите.

**21 май - 20 юни -**

**Време е да разцъфнете!**

Вечната борба между ума и сърцето. Разберете, че не всичко трябва да бъде обяснено. Научете се как да помирявате тези две така бурно воюващи у вас страни. Когато сте на работа, използвайте ума си. Когато

сте вкъщи, слушайте сърцето. Това е вашият кармичен урок – да разберете кога кое да слушате. Ако го направите, много бързо ще блеснете с невероятните таланти и идеи, които имате.

**21 юни - 21 юли - Живей днес!**

Вие сте галеници на съдбата. Лощото е, че не го разбирате. Всичко, което искате, ще ви се случи. И ще имате достатъчно време да му се наслаждавате. Стига, обаче, да спрете да мислите за него! Вашият кармичен урок е да се научите да живеете днес и за днес. Стига с мрачни мисли и планиране, така само си вредите.

**22 юли - 21 август - Успокой се!**

Поемаш прекалено много ангажменти, включваш се във всичко, помагаш на всеки, ако можеше, щеше да си на няколко места едновременно. Стига! Нещата могат да се случат и без теб, няма как да огреееш навсякъде. Твоят кармичен урок е да приемеш света такъв, какъвто е и да спреш да се опитваш да го променяш. Успокой се, общувай само с хора, с които ти е приятно и животът ще ти се подреди.

**22 август - 21 септември - Време за прибиране на реколтата!**

Каквото и да търсиш – то ще дойде при теб. Ти си на този свят, за да прибереш ползите от свършената работа. Късметлия, нали? Само трябва да направиш две неща – да се научиш на търпение и по-правилно



да разпределяш енергията си. Твоят кармичен урок е – не проявявай агресия, недей да държиш всичко да се случва, както ти го виждаш. Почивай си, не се карай с хората и резултатите бързо ще дойдат... сами!

### **22 септември – 22 Октомври – Действителността е красива!**

Изхвърли всичко, което не ти е влизало в употреба от повече от година. Веднага ще усетиш пречистването. Ти си страхотна личност, но не сваляш розовите очила, а е време. Живееш в свят, където всичко е добро и красиво, но това ти създава измамни очаквания към хората. И ти почти постоянно изпитваш разочарования! Твоят кармичен урок е да се научиш да виждаш реалността. И тя ще ти донесе много щастие.

### **23 октомври – 22 ноември – Реагирай своевременно!**

Ти си трудна личност. Властна, самостоятелна и често много успешна. Но все нещо ти липсва, за да се чувстваш удовлетворена. Трябва да придобиеш чувство за мярка и да реагираш адекватно на момента. Ти или бързаш прекалено, или стоиш безучастна, когато всъщност трябва да действаш. Твоят кармичен урок е да не оставяш момента да ти се изплъзне и да бъдеш по-толерантна към хората и техните нужди.

### **23 ноември – 21 декември – Чуй вътрешния си глас!**

Вие сте родени с много силен съюзник – вашата интуиция. Знаете отговора на всичко, знаете как трябва да се случват нещата, единственото, което остана е да си научите кармичния урок. А той е да слушате вътрешния си глас. Това ще

ви донесе много щастие, хармония и успехи. Съветът е да стоите по-дълго будни през нощта. Тогава този глас най-силно се чува.

### **22 декември – 19 януари – Хаосът на живота е забавен!**

Не ти се вярва, но не всичко си има точно място. Редът е абстрактно понятие! И твоят кармичен урок е да го осъзнаеш. Зарязвай от време на време правилата и нормите. Те те затормозяват много повече, отколкото допускаш. Разбери, че ти си този, който определя ритъма на живота си. А не общоприетите порядки и правила.

### **20 януари - 18 февруари - Прочистване!**

Вие имате завиден ум. Изобретатели, новатори, уменията ви могат да променят света! Вашият кармичен урок е да разберете, че постоянно трябва да се самоусъвършенствате и да ставате по-добри хора. Прочистете съзнанието си от миналото, от обидите, от насъбралия се гняв. Каквото било, било. Гледайте напред и ще преуспеете.

### **19 февруари – 20 март – Отиди на завет!**

Ти си като жилава тръстика, която я веят ветрове отвсякъде. Всеки те търси за нещо, а ти не отказваш помощ. Съобразяваш се с желанията на всички други, но не и с твоите. Да не мислиш, че някой ще ти даде орден за милосърдие? Твоят кармичен урок е да се научиш на постоянство и да се съсредоточаваш върху нещата, които започваш. А това няма как да стане, ако откликваш на всяка молба за щяло и нещяло... ■

**По материали от интернет**

## ХРИСТИЯНСКИ ПРАЗНИЦИ ПРЕЗ ОКТОМВРИ



6.10.

Свети апостол Тома е роден в Галилея. Той бил един от най-преданите последователи на Спасителя.



4.10.

Преподобна Петка живяла през 11 век. Родителите ѝ били заможни българи.



19.10.

Преподобни Иван Рилски - небесен закрилник на целия български народ.



26.10.

Свети великомъченик Димитрий, възпитан в християнската вяра от родителите си.



27.10.

Свети Нестор, а и езическият празник Мишинден.

### НАРОДНА ТРАДИЦИЯ

Ако на Петковден времето е хубаво, на Димитровден времето ще е лошо. Ако на Петковден е студено, зимата ще е мека. Ако листата на дърветата не окапят до Петковден, зимата ще е люта. Между двата празника не бива да се засажда нищо.

Петковден се приема за начало на зимните празници. Прави се курбан от бик или овен. Момичета и ергени играят хоро, а родителите им ги оглеждат за зет или снаха. На общата трапеза се чете молитва за здраве и плодородие. Уволняват се мързеливите работници и се уговарят хората, които ще работят на тяхно място.

От Димитровден започва зимата. Според народното поверие Св.Димитър язди червен кон и разтърсва дългата си бяла брада, от която вали сняг. На Димитровден се слага на масата ястие с петел, с овче месо и ябълкова пита.

На този ден се извършват ритуали за прогонване на мишките и се нарича, че Свети Димитър и Свети Нестор ги гонят. От този ден започват седенките, на които се събират момичета и ергени, оглеждат се и се харесват.

### ОТГОВОРИ НА КРЪГОСЛОВИЦАТА ОТ БР. 8

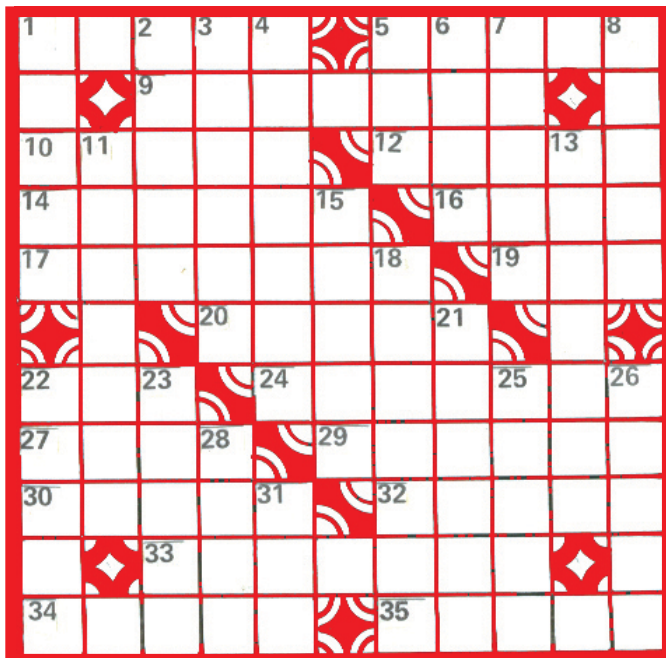
1. Ирина. 2. Игумен. 3. мусала. 4. Амонал. 5. Тенор. 6. Карета. 7. Камина. 8. Имарет. 9. Тикер. 10. Алеко. 11. Волан. 12. Еталон. 13. Елатит. 14. Китара. 15. катер. 16. „Реката“. 17. Акинет. 18. Мелник.

**Съставил**  
**Иван МАНЧЕВ**

## КРЪСТОСЛОВИЦА

### ВОДОРАВНО:

1. Национален музей за живопис и скулптура в Мадрид. 5. Седиментна скала, изградена в по-голямата си част от овални минерални образувания. 9. Английски икономист /1772 -1823/. 10. Тропическо дърво с ароматични плодове. 12. Метален съд с дълга дръжка за пържене. 14. Тайно общество с престъпни цели. 16. Просторна земя, която орат и посяват (мн.ч.).



17. Кърлеж, причинител на краста. 19. Контрол на транспортна система. 20. Герой на Боян Болгар от романа «Син срещу баща». 22. Грамадна неотровна змия. 24. Учен, специалист по анатомия /мн. ч./. 27. Псевдоним на Асен Златаров. 29. Казашки главатар. 30. Древноегипетска богиня на земеделието. 32. Пещера над гара Бов. 33. Добре изпечени тухли, които се употребяват за настилка на улици. 34. Наша поп-фолк певица. 35. Град в Япония остров Тоншу.

**ОТВЕЩО:** 1. Стъклена плочка за фотографски негатив. 2. Наша фирма за парфюмерийно-козметични артикули. 3. Опера от Майербер. 4. Малък глинен духов

музикален инструмент. 5. Единен вектор /мат./. 6. Върховен бог на скандинавската митология, бог на бурите и ветровете. 7. Мислител. 3. Вид спорт. 11. Специална поставка за компас на кораб. 13. Сложен апарат или машина, която сама извършва и контролира известни действия. 15. Град в Южна Турция. 18. Разказ от А.Страшимиров. 51. Римски епически поет (ок.25-101). 22. Хълм, рид, височина (мн.ч). 23. Пристанищен град в Чили. 25. Град в Япония, префектура Тояма. 26. Богиня на плодородието в шумерската митология. 28. Столицата на Йемен. 31. Род папагали.

**РЕЧНИК:** Акита, Один, Арика, Омати, Нактоуз. ■





**02.10. - 125 г.  
от рождението на  
Иван Лазаров -  
скулптор  
(1889-1952)**

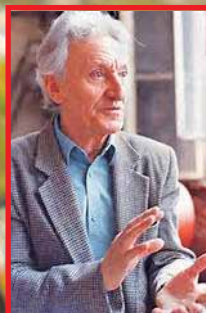


**03.10. - 195 г. от  
рождението  
на Евлоги  
Георгиев -  
общественик,  
търговец  
и банкер -  
(1819-1897)**

**15.10. - 155 г.  
от рождението  
на Александър  
Теодоров-Балан  
езиковед,  
библиограф  
(1859 - 1959)**



**16.10. - 145 г.  
от рождението  
на Цанко  
Церковски -  
поет  
и общественик  
(1869-1926)**



**24.10. - 85 г. от  
рождението  
на Йордан  
Радичков -  
писател  
и драматург  
(1929 - 2004)**

**ВЕЧНИ ИМЕНА**